

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: X, narozený dne X
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
bytem X
zastoupen Mgr. Markem Eichlerem
sídlem Nekázanka 888/20, Praha 1

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2024, č. j. OAM-308/ZA-ZA11-HA13-2024,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 16. 7. 2024, č. j. OAM-308/ZA-ZA11-HA13-2024, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci k rukám Mgr. Marka Eichlera, advokáta, na náhradě nákladů řízení částku 6 800 Kč, ve lhůtě 30 dnů od právní moci toho rozsudku.

Odůvodnění:

1. Dne 28. 2. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice, k níž dne 4. 3. 2024 poskytl údaje. Uvedl, že je státním příslušníkem Vietnamské socialistické republiky, hovoří česky a vietnamsky. Na území České republiky přicestoval z Vietnamu spolu se svou matkou v roce 1997. Jeho zdravotní stav je dobrý, s ničím se neléčí ani neužívá léky. Žalobce byl pět a půl roku ve vězení za prodej a výrobu pervitinu. O mezinárodní ochranu žádá poprvé. Je rozvedený, dcera narozená v roce 2008 a syn narozený v roce 2015 žijí se svou matkou a babičkou v obci Osečná. Rodinné vazby na území České republiky jsou důvodem, proč žádá o mezinárodní ochranu.
2. Doplnující pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobcem proveden téhož dne. Žalobce upřesnil, že do České republiky přijel poté, co mu zemřel otec a matka se chtěla do České republiky přestěhovat. Ve Vietnamu byl naposledy někdy v roce 2013 nebo 2014, přesně si to nepamatuje. V České republice měl trvalý pobyt, o který však přišel kvůli odsouzení za prodej a výrobu pervitinu. Z vězení byl propuštěn v roce 2020. Trvalý pobyt mu byl zrušen již při nástupu do výkonu trestu, tj. v roce 2015. Od roku 2020 chodil na brigády. Od policie má papír, který si každý měsíc musí prodlužovat, aby mohl v České republice zůstat, zřejmě se jedná o správní vyhoštění. Ve Vietnamu žije pouze bratr žalobcova otce, jinak už nikdo. V České republice má žalobce dvě děti, bývalou ženu, matku a sourozence.
3. Napadeným rozhodnutím žalovaný žalobci žádný druh mezinárodní ochrany neudělil. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace o stavu dodržování lidských práv ve Vietnamu. Konkrétně vycházel z informace OAMP Bezpečnostní a politická situace v zemi Vietnam, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv ze dne 4. června 2024. Konstatoval, že o mezinárodní ochranu žalobce požádal z důvodu legalizace svého pobytu na území České republiky. Žalobce má na území České republiky dvě děti, rodinné vazby však nejsou důvodem pro udělení azylu. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu v situaci, kdy žadatel nesplňuje zákonné podmínky pro její udělení, samo o sobě nevylučuje pobyt takového cizince na území České republiky, jsou-li k tomu dány rodinné důvody. Tuto otázku je však potřeba řešit podle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů. Pokud jde o § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, žalovaný se zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl i k jeho věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou, zdravou a práce schopnou osobou. Existence příbuzenských vazeb žalobce na území České republiky nelze považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok a je udělován pouze za výjimečných okolností v případech, kdy nebyl shledán důvod pro udělení azylu dle § 12 a kdy by bylo zcela nehumánní azyl neudělit. Životní situaci žalobce však nelze považovat za nijak mimořádnou. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval i otázkou, zda žalobci hrozí v zemi původu mučení, nelidské či ponižující zacházení či trest ve smyslu § 14a zákona o azylu, včetně trestu smrti, ale na základě shromážděných informací o zemi původu takovou možnost vyloučil.
4. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce včasnou žalobou. V žalobě především zdůraznil, že v průběhu správního řízení došlo k zásadnímu porušení žalobcových procesních práv,

neboť žalovaný ignoroval plnou moc k zastupování žalobce doloženou dne 6. 3. 2024. Právnímu zástupci žalobce nebyla zaslána žádná písemnost, čímž došlo ke zkrácení žalobcova práva na spravedlivý proces a současně k porušení § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neboť právní zástupce žalobce nebyl vyrozuměn o tom, že se může vyjádřit k podkladům rozhodnutí. Žalobce dále namítal, že správní orgán nedostatečně zjistil skutkový stav věci, a to zejména ve vztahu k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a neudělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 zákona o azylu. Dle žalobce žalovaný nerefletoval judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se institutu humanitárního azylu a správního uvážení. Z napadeného rozhodnutí nelze vysledovat úvahy a hodnocení žalovaného ve vztahu k důvodům hodným zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu. Ve vztahu k § 14 zákona o azylu je dle žalobce napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Žalobce navrhoval, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

5. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný konstatoval, že v napadeném rozhodnutí srozumitelným způsobem odůvodnil, proč není možné žalobci udělit některou z forem mezinárodní ochrany. Zdůraznil, že je to právě žalobce, kdo má v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu povinnost tvrzení. Pouze žadatel svým tvrzením utváří rámec zjišťování skutkového stavu ve správním řízení. Žalobci bylo umožněno při několika pohovorech, aby uvedl všechny skutečnosti, které by měl žalovaný vzít v potaz při posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce měl také možnost doložit doklady, které by jeho tvrzení podpořily. Žalovaný pouze nedopatřením přehlédl, že mu bylo zasláno oznámení o převzetí právního zastoupení, o čemž právního zástupce žalobce informoval elektronicky. Závěrem žalovaný zdůraznil, že institut mezinárodní ochrany je institutem umožňujícím legální pobyt na území České republiky zcela výjimečným a nelze ho zaměňovat nebo jím nahrazovat jiné formy pobytu upravené v zákoně o pobytu cizinců. Žalovaný navrhoval, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
6. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 písm. b) zákona o azylu před uplynutím jednoho měsíce od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
7. Podle § 36 odst. 3 správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.
8. Podle § 34 odst. 2 správního řádu se s výjimkou případů, kdy má zastoupený něco v řízení osobně vykonat, doručují písemnosti pouze zástupci.
9. Žalovaný připustil, že zmocněnému zástupci žalobce nezaslal přípis obsahující výzvu k seznámení se s podklady, neboť přehlédl, že mu bylo zasláno oznámení o převzetí právního zastoupení. I z obsahu správního spisu je zřejmé, že přípis obsahující výzvu k seznámení se s podklady byl zaslán pouze žalobci.
10. Podle ustálené judikatury je poskytnutí možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům třeba chápat jako možnost, která je dána účastníkovi správního řízení v jeho závěrečné fázi před vydáním rozhodnutí poté, co jsou shromážděny podklady pro rozhodnutí. Smyslem § 36 odst. 3 správního řádu tedy je, aby ve fázi před vydáním

rozhodnutí, tedy poté, co správní orgán ukončil shromažďování podkladů rozhodnutí, mohl účastník řízení uplatnit své výhrady, resp. učinit procesní návrhy tak, aby rozhodnutí skutečně vycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci, jak to ukládá správní řád. Úkon vyjádření se k podkladům rozhodnutí podle § 36 odst. 3 správního řádu přitom není úkonem, který by musel účastník vykonat osobně (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2013, č. j. 8 As 53/2013-37, či ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 100/2008-61, č. 3021/2008 Sb. NSS). Vzhledem k tomu, že žalobce byl ve správním řízení zastoupen advokátem, o čemž není mezi stranami sporu, měl žalovaný doručit výzvu k seznámení se s podklady zástupci žalobce. Pokud tak neučinil, postupoval v rozporu se zákonem, a je nerozhodné, že se tak stalo nedopatřením.

11. Nejvyšší správní soud dále ve své judikatuře opakovaně vyslovil, že ačkoli je obecně vzato porušením práv účastníka řízení, pokud mu správní orgán nedal možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a ke způsobu jejich zjištění, je potřeba u každého jednotlivého případu posoudit, zda se jedná o natolik závažnou vadu řízení před správním orgánem, že mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.
12. V posuzovaném případě soud přihlédl k tomu, že se jedná o věc mezinárodní ochrany, kde účastníkem řízení je cizinec, který se mohl oprávněně spoléhat na to, že jeho procesní práva v řízení ohlídl jím zvolený právní zástupce. Nesprávným postupem žalovaného, který vadně doručil výzvu k seznámení se s podklady pouze žalobci, a nikoliv jeho právnímu zástupci, přišel žalobce o možnost seznámit se před vydáním rozhodnutí s veškerými skutkovými zjištěními, které správní orgán v průběhu řízení shromáždil, ale především neměl možnost, aby případně navrhl doplnění skutkových zjištění nebo upozornil na nesprávnost těchto zjištění.
13. Podle názoru soudu se jedná o zásadní vadu, která žalobci znemožnila řádnou účast ve správním řízení, a podstatně ho tak zkrátila na jeho procesních právech. Toto pochybení tedy mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Soudu proto nezbylo než napadené rozhodnutí podle § 78 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušit. V souladu s § 78 odst. 4 s. ř. s. soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Právním názorem, který soud ve zrušujícím rozsudku vyslovil, je v dalším řízení správní orgán dle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
14. Vzhledem k tomu, že se věc vrací před správní orgán a bude nutno dát žalobci prostřednictvím jeho právního zástupce možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a reagovat na ně, soud se pro předčasnost dalšími žalobními body nezabýval.
15. O podané žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání, a to v souladu s § 51 odst. 2 ve spojení s § 76 odst. 1 s. ř. s.
16. Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci byl úspěšný žalobce, má tak právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení.
17. Ty byly v jeho případě tvořeny odměnou a náhradou hotových výdajů jeho právního zástupce. Odměna zástupce činí za dva úkony právní služby (převzetí věci, podání žaloby) v hodnotě 3 100 Kč za jeden úkon [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] celkem částku 6 200 Kč. Náhrada hotových

výdajů pak sestává z paušální částky 600 Kč (2 x 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Soud uložil žalovanému, aby náklady řízení v celkové výši 6 800 Kč uhradil žalobci k rukám jeho právního zástupce, v přiměřené lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec 7. listopadu 2024

Mgr. Karolína Tylová, LL.M., v. r.
samosoudkyně